СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 224. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 28-го жовтня 1942. No. 224. Jersey City, N. J., Wednesday, October 28, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВИЛКІ ЗА ДРУГИЙ ФРОНТ І УЧАСТЬ АМЕРИКИ В ПОВОЄННІМ СВІТІ

НЮ ЙОРК. — Вендел Вилкі, бувший президентський кандидат з Републиканської Партії, котрий недавно обїхав довкола світ і з припоручення президента Рузвелта виконав в ріжних краях певні місії, тепер виголосив через радіо промову і в ній подав свої враження з тої подорожі. Він казав, що Америка і Британія повинні чимскорше відкрити другий фронт а також повинні розпочати офензиву на Бурму. Далі він говорив, що народи світу сподіються від Америки активної участи в міжнародній політиці і сподіються, що своїми впливами Америка поможе створити по війні світовий лад, в котрім зникли б економічні нерівности і політичні надуживання. Радієві стації обчисляють, що тої промови Вилкого слухало біля 36 міліонів осіб.

ПАЙКУВАННЯ КАВИ.

ВАШИНҐТОН. — Бюро адміністраціі цін оповістило, що з 29 листопадом буде впроваджене пайкування кави. Карточки на каву можна буде уживати ті самі, що є на цукор, тільки з другого кінця, себто карточки число 28, 27, 26, 25 і т. д. Кожна особа поверх 15 літ дістане один фунт на пять тижнів, що рівнятись буде приблизно одному горняткови кави денно. Крім тої кави можна ще буде кожної хвилі дістати каву по ресторанах, коли хто звик більше її споживати. Власти рішились на той крок тому, бо по крамницях брак кави. А брак тому, що багато людей викуплює каву, зо страху, що її колись не стане. Те викуплювання приспішує брак.

ВІДМОВА ПІДНЕСТИ ФАРМЕРСЬКІ ЦІНИ.

ВАШИНҐТОН. — Фармерський бльок удався на дебату з директором економічної стабілізації, Джеймсом Бирнсом, щоб видістати від Бирнса дозвіл на підвишку фармерських цін. Фармерський бльок доказував, що фармерські ціни, зокрема ціни на пшеницю і картоплі не лише не рівнаються так званій „париті", але стоять далеко нижче неї. Ось пшениця на основі „париті" повиннаб коштувати по $1.34 за бушель, а вона фактично коштує $1.03. Картопля нині стоїть лише 65% тої ціни, що відповідає „париті". Такий стан підриває фармерство, говорили представники фармерського бльоку. Бирнс і бюро заряду цін, одначе, стоять на становищі, що підвишка цін на пшеницю відразу додалаб сто міліонів долярів на само споживання хліба. Це теж причинювалось би до скріплення інфляційних течій.

НА ФРОНТІ ПРАЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Адміністратор людської сили, Пол МекНот, заявив, що проблема відходу фахових робітників до армії, чимраз більше загострується. Воєнний промисл ставить відносно робучих рук чимраз більші домагання. Ті домагання дотепер ще можна було зустрічати, але в чотирьох наступних місяцях наступить кріза, котру треба буде регулювати спеціяльним законодавством. — Ґен. Гершей, голова поборових бюр, щераз заявив перед конґресом, що армія мусить побирати всіх молодих здорових чоловіків, без огляду на їх фахове знання і працю в промислі. Армія потребує також багато рук. Він повторив своє домагання, щоб конґрес не робив застережень відносно молодих рекрутів, котре зробив сенат, не дозволяючи молодих хлопців понижче 20 року життя, висилати на фронт скорше, як рік по втягненні до війська. Палата представників тепер починає провірювати ту справу. Вона не ухвалила такого застереження, але тепер, після того, як те застереження ухвалив сенат, палата представників собі склонюється до такого застереження. Так виходить, це діється перед виборами і воно має політичний характер. Майже певним є, що та справа тепер не буде вирішена, аж по виборах, коли погляд багатьох конґресменів на ту справу зміниться. Ґен. Гершей перед конґресом заявив, що правдоподібно в короткому часі треба буде окремого законодавства, котре регулювало обовязки комісії людської сили і поборових бюр.

ПРОТИ ПІДВИШКИ ЦІН НА ЗАЛІЗНИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Бюро заряду цін відкинуло прохання нюйорських залізниць, щоб дозволено їм піднести 10% ціни на перевіз. Бюро пояснило, що нюйорські залізниці в останніх місяцях роблять дуже добрий бизнес, бо багато людей внаслідок газолінових обмежень уживає тепер залізниць.

ЦІНИ НА НАПИТКИ ПІДСКОЧАТЬ ВГОРУ.

ВАШИНҐТОН. — Внаслідок підвищених податків на алькоґольні напитки, ціни на ті напитки, з винятком пива, підскочать з першим листопаду вгору. Ціни на горівки підскочать навіть досить високо. Також підскочать ціни на папіроси і на цигара, але бюро заряду цін ще само не знає, які ціни наложити на ті продукти, бо виробники папіросів і циґар зароблять не багато і колиб їм наложити замалу ціну, то вони моглиб втратити всякий зарібок.

Японці Затопили ще Одного Американського Літаконосця - "Васп"

ВАШИНҐТОН. — Департамент фльоти подав до відома, що в часі морських операцій біля Соломонських островів японська підводна лодка, 15. вересня ц. р. затопила американського літаконосця, 14,000 поемности, „Васп". Підводна лодка пустила в нього три торпеди і викликала на нім вибухи та вогні, котрих годі було погасити і взяти під контролю. Вслід за тим був виданий приказ опустити корабель. Опісля американський нищівник пустив в нього додаткові торпеди, щоб його цілком затопити. На кораблі було 1,800 залоги, з чого велика частина, 90%, врятувалась. Департамент фльоти повідомляє, що не оголошував про те затоплення аж до тепер тому, бо затоплення згаданого літаконосця наступило на широкім морі, де не було інших японських кораблів ні літаків, тому можна було припускати, що японці про ту втрату не знають. За той час ту втрату треба було надолужити іншим кораблем.

ЗАВЗЯТІ БОЇ НА ҐВАДАЛКАНАЛІ

ВАШИНҐТОН. — Департамент фльоти повідомляє, що японці на Ґвадалканалі далі завзято атакують. Видно, вони постановили довести свою офензиву до кінця і або відбити летунський майдан від американців, або зовсім занехати той відтінок. Японська фльота також підсунулась під летунський майдан, оборонюваний американцями. Департамент фльоти говорить, що положення дуже напружене. Воно матиме великі наслідки на дальше ведення війни на Тихім океані.

КОМАНДАНТ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ НА ЕВРОПУ

ВАШИНҐТОН. — Департамент війни іменував американського генерала Вилйема Кія, що є при команданті американських військ в Анґлії, ґенералі Айзенгофі, командантом американської поліції на Европу.

Американські Летуни в Египті Завдають Ворогови Добрі Удари

КАІРО. — Ґен. Луіс Г. Брертон, начальний командант американських повітряних сил в Середущому Сході, заявив, що „ветерани двох світових воєн" висказуються з великим признанням для американських летунів, з чого ґенерал незвичайно гордий. В часі, коли ґенерал це заявляв, американська повітряна ескадра зістрілила в боях на египетськім фронті чотири ворожі бомбовики, а ушкодила три. Боротьба велась у повітрі, 16,000 стіп високо.

В СТАЛІНҐРАДІ НЕМА ЗМІН

МОСКВА. — Про советсько-німецький фронт можна сказати, що останніми днями положення остає незмінним. Одного дня вдається німцям посунутись дещо вперед, а другого советські частини їх виганяють з занятих позицій.

В АНҐЛІЇ ЗБІЛЬШИЛИСЬ НІМЕЦЬКІ НАЛЕТИ

ЛОНДОН. — Німецька команда пробує міняти тактику налетів на Анґлію. Не висилає літаків у більшій скількости на одну місцевість, а тільки напастує поодинокими літаками якнайбільше місцевостей. Таких 20 літаків атакувало тепер різні місцевости. Над Лондоном появились два літаки, але скоро щезли. Протилетунська оборона знищила два літаки. З бомбардованих місць доносять, що є вбитих 8 осіб.

БУДУТЬ ЗАБИРАТИ АВТОМОБІЛІ, ЩО НЕ Є В УЖИВАННЮ

ЛОНДОН. — Таке станеться незабаром в Анґлії. Але забрані автомобілі будуть оцінені, а власники дістануть відшкодовання.

НЕ ТІ ВОЯКИ, ЩО БУЛИ В 1940 РОЦІ

ЛОНДОН. — З Бельґії вивтікав князь Альберт де Лінь і прибув до Лондону. Каже, що німецька окупаційна армія виглядає дуже мізерно. Це не ті вояки, що їх бачили бельґійці в 1940 році. Теперішні німецькі вояки: хоровиті, малі ростом, лихо вбрані й нездисципліновані. Каже, що населення голодує, а сухоти збільшились між дітьми на 80%.

ДРУЖИНА АМЕРИКАНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА МІЖ АМЕРИКАНСЬКИМИ ВОЯКАМИ. — Пані Рузвелтова, дружина президента Злучених Держав, відвідує тепер Велику Британію. Між іншим вона вибралася на спеціяльні розсліди над тим, як живеться американським воякам в Анґлії. Наперед відвідала „Клюб Вашинґтона", найбільший центр Американського Червоного Хреста в Лондоні. На світлині: пані Рузвелтова в товаристві вояків, котрі частують її обарінками. Світлину переслано з Лондону радіом.

ПЕРША ФАЗА АЛІЯНТСЬКОЇ ОФЕНЗИВИ В ЄГИПТІ ЗАКІНЧИЛАСЬ ПОВНИМ УСПІХОМ

ЛОНДОН. — По трьох днях початкової боротьби британської восьмої армії з військами ґен. Ромеля можна цілком певно ствердити, що Аліянти віднесли повну перемогу. Та це тільки початок, бо ще не було найважнішої боєвої сутички, себто боротьби тенків. Тому урядові комунікати дуже здержливі й тільки подають те, що сталося, а саме, що здобуто певні позиції й взято в полон 1,450 вояків Осі. При тому дається в коментарах до зрозуміння, що ворог сильний і чуйний, та що тому боротьба буде затяжна і промине можливо кілька тижнів, заки буде можна сказати, що Аліянти віднесли цілковиту перемогу. Аліянтська команда не думає тим разом зробити тих помилок, що були зроблені в минулому, коли то війська посунулись дуже скоро вперед та не можна було через те доставляти начас резерв і того, що потрібне до дальших операцій. Тепер усе те наладжене так, що давні промахи не повторяться.

ЧИ НЕ ЗАДУМУЮТЬ НАСТУПАТИ НА ІНДІЮ?

НЮ ДЕЛІ (Індія). — Японські літаки бомбардували територію, що належить до Східної Індії, зокрема бомбардували летунське поле в північно-східній частині провінції Асам. Обидва заатаковані японцями місця є положені недалеко Бурми. Японська пресова аґенція подає, що заатаковано їх тому, що там обєднані Держави підготовляють офензиву проти Бурми. З британського боку стверджують, що бомбардовання було дуже легке, а шкода майже ніяка. Зате японська пропаґанда подає, що „знищено 42 літаки".

НІМЦІ ПРО АЛІЯНТСЬКУ СИЛУ В ЄГИПТІ.

ЛОНДОН. — Щоб притемнити успіхи Аліянтів в Єгипті націстичне радіо подало, що Аліянти зґромадили там аж цілий міліон війська і 1,000 тенків та велику масу літаків.

ВЕЛИКІ ЖЕРТВИ ОДНОГО НАЛЕТУ НА ҐЕНУЮ.

БЕРН (Швайцарія). — З італійських звідомлень, що дійшли до Швайцарії, виходить, що британський налет на Ґенуюю спричинив великі жертви в людях головно через паніку, викликану самим населенням, що хотіло шукати ратунку в схороницях. До одного з таких схорониць пробувало дістатись яких 10,000 людей. Наслідком того, що до схорониця вдерлося втроє стільки людей, як могло там вміститись, повстало таке замішання, що наслідком того було 354 осіб вбитих, а до 3,000 покалічених, з них коло 500 осіб таких, що їх ранено дуже серіозно. В місті наступило таке замішання, що, як подають з Москви, фашистівський уряд віднісся до італійського короля і королевої, щоб вони поїхали до Ґенуї й своєю присутністю причинились до успокоєння людности. Король мав бути дуже розчарований, коли побачив безрадність фашистівських урядовців.

КАЖЕ, ЩО ДАКАР СИЛЬНИЙ.

ВІШІ (Франція). — Адмірал Франсоа Дарлян, що відвідував французьку укріплену пристань Дакар у Західній Африці, є вже в Мароко і каже, що ті, що захочуть атакувати Дакар, стрінуться з „несподіванками". З одного боку, казав він, Дакар є тепер далеко сильніший тому, що має більшу фльоту, а з другого є і „несподіванки" для тих, що хотілиб його заатакувати з сторони суші. Не тяжко догадатись, що ті слова були звернені властиво проти Обєднаних Держав. Інші кажуть, що Віші нарочно створює „крізу" і забирає до Франції цивільне населення з Дакару, хоч не видно, щоб хтось Дакарови дійсно загрожував.

В ІНДІЇ НАРОСТАЄ „ПІДПІЛЛЯ".

НЮ ДЕЛІ (Індія). — Те, що американські кореспонденти перестали подавати відомости про ріжні неспокої в Індії, не означає, що там уже спокій. Навпаки, стає гірше, якщо це правда, що невдоволені елементи залишили отверту боротьбу, а пішли в підпілля. Бо з отвертою боротьбою могла собі легко дати раду сама поліція, а з підпіллям тяжче. Кажуть, що тепер багато залежатиме від вірности констаблів на місцях. Є до 230,000 таких констаблів, з чого яка тисячка це британці, з яких 400 є офіцирами. Якщо ті констаблі, так кажуть, остануть британцям вірні, то підпілля багато не зашкодить.

ЗА „ДЕМОКРАТИЧНИЙ" ЛОНДОН.

ЛОНДОН. — Є вже пляни „нового Лондону". Та вони не подобаються, бо не є практичні. Вони нагадують давні італійські палати, а тепер люди хочуть більше сонця і свіжого повітря. Палати, кажуть, були для князів, а вони тепер живуть у „демократичному світі", то таким повинен бути і Лондон.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Theree months	$2.50

Черговий Апокаліптичний Вершник

Чотири „лихі години” вичисляє проф. Пітірім Сорокін з Гарвардського університету в своїй ново виданій студії про поведінку людей у великі нещастя: війну, революцію, голод і пошесть. Дві з тих нещасть згадує важний комунікат федерального Уряду Воєнної Інформації про небезпеку тифу в східній Европі. Для українських іміґрантів цей комунікат має спеціяльну вагу, бо відноситься він видимо до краю, з якого вони вийшли.

Рапорт каже виразно, що німецькі війська, сконцентровані в „східній Польщі” і на „боєвій полосі советського союзу”, находяться в великій небезпеці зараження тифом. Ці війська не були щіплені проти тифу й вояки цих відділів не набули в дитинстві відпорности проти недуги. Ця небезпека тепер не є лише догадна, а справді сущна, бо коли в 1938. та 1939. роках у німецькій армії не було зовсім занедужань на тиф, у 1941. році було в ній 2,351 випадків тифу.

Рапорт переходить спеціяльно один край тої сторони світу за другим і показує його стан у відношенні до небезпеки тифу. Положення в Польщі він уважає особливо кепським. Тифові умовини в краях націстичних сателітів стають теж щораз гірші; особливо злі вони в Румунії й Болгарії, котрих населення сильно завушивлене. На Мадярщині, щоправда, населення вушей не має, але зате туди занесли багато тифу повертаючі з фронту вояки.

Неменше цікавий жмут світла кидає рапорт на націстичні заходи здержання пошести. Звісно, що твердою орґанізацією тут можна би багато зробити; адже здержано так в першу світову війну поширення холери. Показується тут одначе, що начальник краківського інституту для розсліду тифу в німецькій армії занедбав справу, не постаравшися за достаточну скількість протитифної сироватки, такщо інститут міг нащепити проти тифу тільки військових лікарів і шпитальних доглядачів.

Рапорт підчеркує головно військові наслідки цеї небезпеки. Він припускає, що, якби так німецька армія дізнала поразки, то тиф цю поразку ще більше погіршить. Він не робить такої проґнози для російських військ, бо мовляв, вояки цеї армії набули відпорність у дитинстві. Одначе рапорт пригадує, що в першу світову війну в Росії тиф забрав 25 до 30 міліонів людей, а це може бути пригадкою тої великої небезпеки для населення країв східної Европи, яку собою уявляє тиф. Чейже відомо, як відноситися буде до питання рятування того населення націстична окупаційна влада, що стоїть на становищі нищости цього населення та на становищі, що всі ці краї мають становити простір, на якому має жити „вища” німецька раса.

ПРОСТО Й ЯСНО

Англійці мають величезний подив для відваги і хоробрости советських вояків і цивільних людей в боротьбі з наїзником, пише з Лондону до часопису „Ню Йорк Таймс” (з 25. жовтня) кореспондент цеї ґазети, Реймонд Дейнел. При тому наводить, як дуже зросло в Анґлії зацікавлення Росією, як тепер називають по ресторанах ріжні страви на російський лад, та як бють браво, коли в кінематиґрафічних театрах показують знимки Сталіна. Але все це тому, пише кореспондент, що „британцям подобаються ті способи, якими росіяни вбивають німців”. Та це „не означає ніяку спільноту з тим, що ті росіяни думають про Маркса”, пише далі кореспондент, бо британці „люблять незвичайно свою власну форму правління і требаб чогось сильнішого від бомб, а навіть і від тотальної війни, щоб знищити в Анґлії існуючу політику і економічну систему”.

Ось те британське відчування, як виходить зо слів кореспондента, не має в Советах повного розуміння. І тому в Советах Британії не довіряють. Анґлійців болить, що там припускають, що Анґлія готова погодитись з Гітлером. А preцінь так було, що Анґлія по впадку Франції не годилась з Гітлером, хоч була цілком сама. А Совети були тоді в союзі з Гітлером. Анґлійці хотілиб, щоб в Советах ось такі речі розуміли і мали за це повагу до Анґлії.

Від американців, пише кореспондент, анґлійці хотілиб любови, бо це нарід їм близький і говорячий тою самою мовою. Але від Росії, „якої нарід мова, форма влади і традиції є такі відмінні від анґльо-саських”, вони не вимагають любови, а будуть вдоволені, коли дістануть — повагу. Від Америки — хочеться їм любови і тепла, а з боку Росії може бути і холод, коби була повага і довіря, бо таке є потрібне для спільної акції проти спільного ворога.

Думаємо, що ось таке відношення анґлійців до росіян є природне. Воно наскрізь реальне, бож „спільників” зібрала докупи головно спільна ціль — розгромити Гітлера, а ніщо інше. Але з цього виходилоб, що анґлійці ще й далі дивляться на „Росію” по давньому. Для них вона це щось таке, де люди говорять одною мовою й мають подібний „спосіб життя”, а навіть і думання, як от є, наприклад, в Анґлії, Канаді й Злучених Державах, де теж є одна мова. А так воно не є. І саме через те, між іншим існує українсько-московський конфлікт, бо український нарід має „іншу мову й інші традиції”. Як теж виріс в залюбованню до іншої „форми влади”, себто саме до тої демократичної, що є такою дорогою для людей, що є виховані в анґльо-саськім дусі.

Український нарід не є ніяким ворогом московського народу. Бажає йому волі, але й сам хоче жити по своєму. Він переніс на своїй землі найтяжчі націстівські удари, втратив найбільше своїх синів і ще їх втратить багато, стоючи в обороні своєї землі. Гітлерови Україна ніколи не піддасться! Колиж іде про теперішню війну, то іде теж і про те, щоб тоді, як спільними силами Гітлер буде розгромлений, щоб і український нарід міг зажити своїм життям, згідно з своєю традицією і „своїм способом життя”, а не тим, що є насильно диктований чужим народом, хочаб і близьким.

Між Україною і Московщиною є спільні інтереси як держави з державою, що хотілиб себе в будуччині охоронити перед другим Гітлером, чи чимсь подібним. Але це не може означати, що Україна, якщо знищемо Гітлера, мусить перейти обовязково з націстичних кайдан в інші, що український нарід мусить бути примушений далі жити згідно з іншими традиціями і приймати знову таку форму правління, яка йому осоружна, хоч може бути приємлива для іншого народу, що виховувався в інших традиціях.

Український нарід нераз виявляв, що хоче бути близьким до тих, що живуть вільним життям і демократичним способом думання. Думаємо, що він щодо цього й тепер не змінився. У всякому випадку, не ми про це будемо рішати, ні не повинен цього рішати ніхто інший, а тільки самий український нарід. Очевидно не під баґнетами диктатур, а тоді, коли буде дана йому змога висказати свою власну вільну думку і буде ґарантія, що його за те потім не будуть катувати, розстрілювати, голодом морити, чи висилати в чужі краї на заслання.

Український нарід нераз давав собою добрий приклад, як треба воювати з наїзником. Давав це в минулому і дає цей приклад і сьогодня. За те належиться йому право пошани у всіх, включно з тими, що сидять при владі в Москві. Теж і українцям іде про пошану і розуміння спільних інтересів з боку Москви, як залежить на тому британцям. Але позатим хай буде можна кожному мати любов до цього, в чому виріс століттями і що йому найдорожче. І з тим далі жити і в тому розвиватись. **А що для України і українського народу свободолюбний Захід мав віддавна притягаючу силу і вони з ним були і бажали бути в тіснім звязку — то цього не повинна стримувати і тепер ніяка чужосторонна сила, якщо Україна знову визволиться і прожене націстівських окупантів.**

Демократія в Роботі

На демократію ріжні люди знаходять ріжні пояснення. Одні кажуть, що це свобода слова, свобода зібрання, інші кажуть, що це виборний, парляментарний устрій, ще інші кажуть, що це приватна власність і свобода користування нею і т. п. Здається, що всі ті пояснення є правильні, бо всі вони правильно описують певну сторінку демократії. Демократія — це таке широке поняття, що годі його вмістити в одно коротке пояснення. Його треба пояснювати томами книжок, в яких булоб відбите динамічне життя нації, що ступає все вперед не лише під натиском провідних сил, але ще більше під натиском волі загалу.

Адольф Гітлер все мав велику погорду до демократії. Він був переконаний, що демократія це перегнилий устрій, який не вміє давати собі ради в критичних моментах. В останній своїй промові він щераз висказав те переконання, мовляв, Британія і Америка, в яких є демократичний устрій, не зуміють виконати нинішних велитенських завдань, котрі накладає на націю війна.

Можливо, що німецький нарід, який все звик ступати під наказом деспотів, з демократичним устроєм не дав би собі ради. Якщоб ті свої критичні слова про демократію Гітлер обмежував лише до свого німецького народу, то вони містилиб в собі певну частину правди. Але коли він свою критику повертає в бік Британії і Америки, то він грубо помиляється. Та помилка в останньому результаті покажеться для нього фатальною. Бо ми в Америці найвиразніше бачимо, як впродовж десяти місяців війни край поступає під оглядом творення мілітарної сили вперед. За тих десять місяців Америка зробила такий крок вперед, який Гітлером з його „досконалою” диктатурою треба було робити впродовж кількох літ. А цього вже вистарчає, щоб завдати словам Гітлера цілковиту брехню.

Ми бачимо, як справно і успішно американська нація полагоджує свої найтяжчі проблеми. Дивлячись на це не можна не набирати до цеї американської демократичної сстеми великої пошани і захоплення. Ось візьмім справу американської ізоляції, попереджаючої війни. Зпочатку сам президент був за проголошення цілковитої невтральности і за купування з боку воюючих держав воєнних матеріялів за готівку. Опісля президент, як більш передбачливий чоловік, як теж тому, що він має в своїм посіданні далеко більше інформацій про міжнародні справи, ніж звичайний громадянин, почав анґажувати Америку активно в війну, знаючи добре, що вислід тої війни може дуже заважити на долі Америки. Але, анґажуючи Америку по боці Обєднаних Держав, президент не бажав замкнути своїй опозиції уст, а навпаки, виставив себе цілковито на атаки і арґументи тої опозиції. Відомі промови сенаторів Вілера, Ная, Тефта, й інших державних мужів Америки, як теж ріжних ізоляціоністичних ґазет і орґанізацій. Американська нація, в своїх найширших суспільних шарах, дискутувала докладно ту справу і вироблювала собі на неї свій погляд. А що погляд президента піддержували не лише його далекозорі передбачування, але також біжучі тверді факти, то й та політика взяла всеціло верх. Справа та нині закінчена і порішена. Ціла нація нині добре знає, що вступлення до війни не наступило нерозважно, без передумання. Над ним застановлялись десятки міліонів американців.

Опісля прийшли інші справи на черґу, звязані з війною. Примусова військова служба, „ленд-ліз” закон, переміна цивільного промислу на воєнний, великі податкові тарифи, і т. п. Нині ми знов маємо цілу низку справ, що дотикають цілої нації. Ми маємо ріжні економічні контролі, як ґуми, ґазоліни, металів, опалу, продукції, частинні контролі харчів і друкування новин, а тепер насувається питання контролі людської праці. І в кожній тій справі, заки їх вирішить конґрес і перебере в свої руки уряд, має голос широкий американський загал. Дві, або більше сторін дискутують, висказують свої погляди, обороняють завзято тих своїх поглядів. Ніхто нікому не замикає уст, ніхто не лютиться на другого, що той має відмінну думку. Навпаки, кожний відчуває свойого роду полекшу і радість, коли кожна важна справа, заки буде влята в твердий закон, знаходить широке обговорення, знаходить контестантів, що стараються подати в сумнів користь тої справи. Щойно по твердій спробі і по докладній провірці всіх прикмет даного питання його виливають у форми закону. І хоч це все відбувається при завзятій дискусії, проте в найкращому порядку.

Для тих, що сами хотілиб користати з благодатей демократії, це велика наука. Демократія це не пусте балакунство, яке зачинається говоренням і кінчиться говоренням. Демократія зачинається говоренням, але кінчиться ділами. Говорення не є самоціллю, тільки інструментом для певної цілі. В демократії говорять багато не тому, щоб добре виговоритись і облекшити своє серце, лише говорять багато тому, бо хочуть якслід все обговорити перед розпочаттям даного діла. В демократії, справжній демократії, а не такій, яку Гітлер має на увазі, люди думають передівсім про діло, про якийсь задуманий чин. Це бажання того чину заставляє їх так багато говорити. Великий чин потребує для свойого виконання багато людей. Ті люди мусять однаково думати, однаково відчувати. Щоб цю одну думку і одновідчування осягнути, треба розумно дискутувати дану справу зі всіх сторін, і крок за кроком усувати основні ріжниці та приходити до однозгідности. Диктатура не має терпеливости в той спосіб поступати. Вона звичайно уживає для того терору, розстрілів.

Суспільність, в якої справжня демократія лежить глибоко в костях, вміє дискутувати, а проте не розшарпувати себе на дрібні куски. Нездарна суспільність цеї штуки не розуміє і не вміє. Вона боїться всякої дискусії і ділає на неї гістерично. Вона не вміє звести до купи двох протилежних думок. Коли виринають протилежні думки, вона вже думає, що це „розбиття”, „розєднання”. У висліді годі в такій суспільности передумати багато справ, годі передбачити багато подій, годі дібрати належний провід, а передівсім — годі наситити широку суспільність вірою в даний погляд і волею та витривалістю довести дане діло до кінця. По середині до розпочатого діла виринають в неї сумніви. Вона починає застановлятись — чи добре зробила — тоді, коли вже знаходиться по середині ріки і всякий сумнів тоді є вбивчим. Той сумнів треба було викорінити ще перед розпочатим ділом, шляхом розважної дискусії.

З відважною і розумною суспільністю приємно вибиратись на велику виправу, як приємно є з відважними вояками зустрічати наступ ворога. Відважна армія знає, що кожний вояк виконає те, що до нього належить. В труслившій армії кожний вояк підозріває другого, що той думає не про боротьбу, тільки про втечу. І в розважній виробленій суспільности приємно розпочинати дискусію навіть над найтяжчим питанням, знаючи, що вона не роздвоїть суспільности на два засліплено ворогуючі табори, лише поможе до самого споду вияснити справу та звести знов два кінці до купи. А одночас тим заздалегідь усунути в її душі всі сумніви відносно будучих перешкод, та навіяти її непохитним завзяттям довести дане діло до успішного кінця.

НАДІЯ КИБАЛЬЧИЧ

Пропащі Сестри

(Повість).

16)

Одного дня, може вже десятого після події, Ліза сиділа на рундуці. Була неділя. По вулиці вештались люди. Сонце припікало, але на рундуці був гарний холодок.

Втіха життям за цей час встигла збліднути, або, власне, стало забуватися враження, що була зробила подія. Дещо вже знову починало дратувати та обридати, а дратування нагадувало те, що колись діялось у душі, поки не очистив її від того сміття жах кари.

На все почала налягати сіренька мла.

Вечірнє сонце навкоси проходило смугами по між деревом, освітлюючи пишні кущі яро бурякової царської борідки, вінки кручених паничів та красолі і інших селянських квіток, таких буйних, барвистих та трівких. Ніхто за ними здається і не ходив, тільки бабуся інколи підполювала, бо любила їх, як згадки колишніх літ. Ліза їх ніколи не шанувала, бо то були мужичі квітки, навіть соромилась їх, коли хто у перше заходив до їхнього саду. Взагаліж не звертала уваги на те, що там цвіте. Оля любила квітки, але Ліза лаялась, коли бачила її біля них.

Тепер Ліза дивилася на них і мусіла сама собі признатися, що вони таки гарні, хоч і мужичі. Коли вона любувалася ними, через перелаз перелізло дві пані в чорних хусточках, в руденьких кофточках та спідницях з густими зборами. Одна з них огрядненька та маленька, з круглими трохи зігнутими плечима, була удова попадя Дверенкова, друга здорова, червоновида і сива пані Борщиха, теж удова.

Прийшли вони одвідати Катериненків, прийшли власне з цікавости, бо вже прочули, що Ліза так побила сестру, що аж за фельдшером посилали. Потім вони чули, що він почав до них учащати і вже люди догадувалися, що він уподобав Олю. Всім було дуже цікаво знати, як це терпить Ліза і що то з нею сталося, що вона дозволяє сестрі розмовляти з парубком. У всякім разі треба про все те довідатись, та людям розказати, а щей до того зробити собі приємність, сказавши Лізі з цього приводу що-небудь гостреньке, уразливе.

— От прийшли одвідати вас! — сказала Борщиха, сідаючи на рундуці.

— Заходьте у світлицю.

— Не клопочіться! Ми і тут посидимо, тут так гарно, холодок. Ми до вас тільки на хвилиночку. А що, як здоровля Олі? Ми чули, що вона була заслабла...

— Тепер вона вже зовсім здорова — відводючи очі сказала Ліза.

— Слава Богу! А що у неї було?

— Не знаю... так, мабуть, інфлюенція, чи що... Ось я піду скажу мамі, що ви тут...

— Сидіть, сидіть! — зупинила її Борщиха, втримуючи за руках — аж вам сказала, що ми тільки на хвилиночку, тільки розпитати про здоровля. Ну, а що фельдшер казав?

— Та вже тепер все минуло.

— А чогож він і досі до вас ходить?

— Та так всеж одвідує... У гості ходить...

— Щеб пак! Воно годиться, коли хвора молода та гарна... От колиб дав Бог... Славна пара булаб, — сказала Дверенкова.

По старій звичці ця увага болюче дряпнула Лізу. Вона мовчала. Панії, знаючи її вдачу, насмішкувато глянули на неї і проводили далі на ту саму тему:

— І справді булаб гарна пара, обоє такі молоді та гарні — казала Дверенкова. — Прямо цеб Олине щастя було! А то чого доброго так і завише, не діждавшись пари. Зовсім ні за кого тут виходить нашим панночкам.

— І справді, що ні за кого! — згодилася Борщиха. — Панночок багато, а паничів нема. Свої паничі десь на службі, а чужий як навернеться, то гляди десь собі інше уподобає, мов тут не можна якої хочеш знайти. От як той високий фельдшер Іван Прокопович... Як, пак, його фамілія? Ми його Іваном Прокоповичом звали, а яка його фамілія, мабуть мало хто й знав.

— Егеж! Он бач! От так він привіз собі жінку з города тай годі! Та хоч би була справді багата або гарна, а то так чорт зна що! А всі думали, що він посватає Назарівну. — Борщиха глянула на Лізу, бо знала, що та колись думала, ніби той фельдшер був закоханий у неї.

— Та Назарівна і сама так думала — сказала Дверенкова — Гі, гі, гі! Тай поганож було їй, коли він привіз собі жінку! Не хотіла і між люди показуватись, до церкви не ходила!

— Щеб пак! Знала, що всі дивляться на неї тай думають: — „А що, голубко, зосталася з носом?”

— Вона вже й не вийде заміж. Дуже вже споганіла.

—А не вийде. Стара панна вже стала. Чи ви чули, що до нашого дяка син приїхав? Отой, що в городській управі служить.

— Хіба приїхав? А я і не чула.

— Приїхав ще вчора у ранці. А Зіна Калатаєнкова з свого саду і не вилазить. Все біля квіток крутиться, що біля дякового городу. А мені те добре з вікна видно.

— Наче він тут кращої від неї не знайде! Або і в місті... скільки душа забажає!

— Та вжеж! А попівну ви бачили?

— Учора зустріла у Гершка. Така весела стала мов засватана. Мені здається, що вона тепер завсіди корсетом стягається.

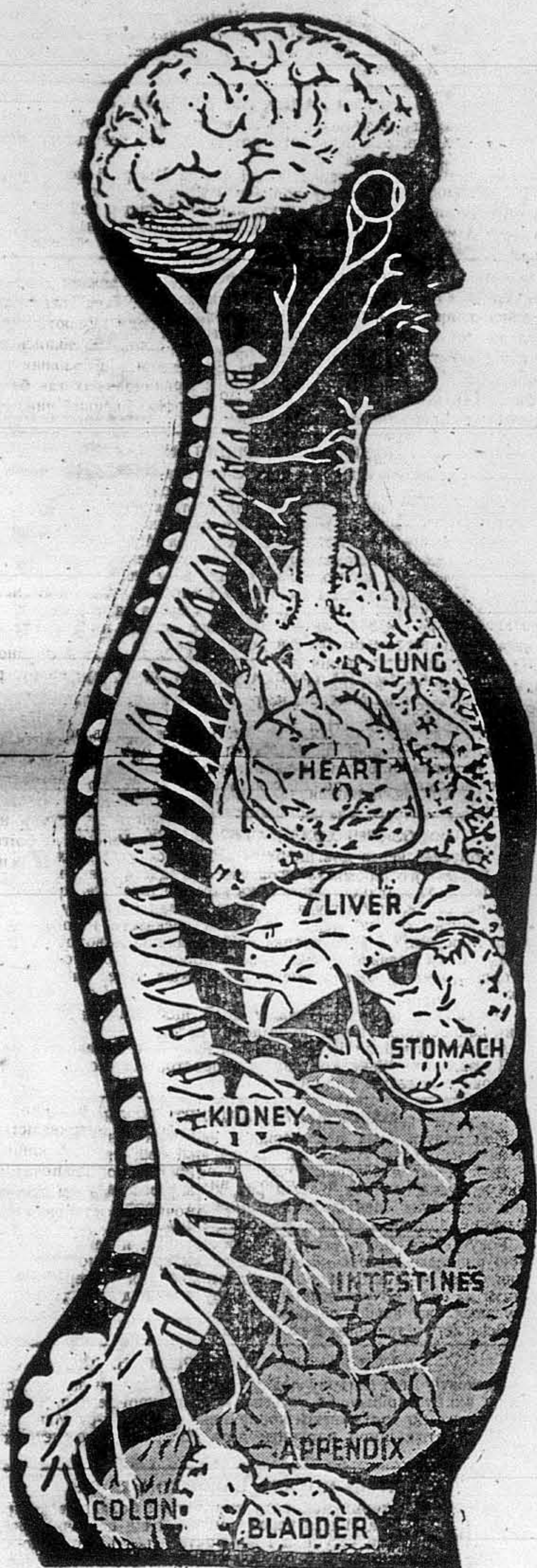
— І пудриться.

— Тай пудриться. А скільки їй літ буде? Мабуть із трицять.

— Не менше.

(Дальше буде).

ПІЗНАЙ СЕБЕ САМОГО!

Пізнати самого себе — це найбільша мудрість, яку чоловік може в життю осягнути. Пізнати добре себе самого значить те саме, що вичути, вирозуміти і освідомити собі свій особистий характер, свої поступки і свої думки, свої вроджені здібности і прикмети, та всякі свої нахили — добрі і злі. Чоловік, який осягнув мудрість пізнання себе самого, свідомо і належно контролює свої діла і своє відношення до інших людей — в першій мірі, до своєї найближшої родини, відтак до своєї суспільности і народу, яких є членом, і до цілого людства взагалі.

Але не тільки на полі розуму і інтелекту, в своїй душевній сфері люде повинні старатися пізнати самих себе!

Бо, так само, є дуже важна річ для кожного чоловіка і для кожної жінки, пізнати єство і природний образ фізичного змісту нашого „я", себто цього чудового явища нашого тілесного організму, в якого формі всі приходимо на цей світ, та в якого формі всі сповнюємо ціле наше життя на землі.

Зворот ока на побіч уміщений образець перекрою фізичної будови чоловіка, дає деяке поняття про форми і уміщення найважніших органів людського тіла.

Мозок, легені, серце, нерви, печінка, нирки, жолудок, селезінка, кишки, міхур, і т. д. — це головні органи, які в цілковитій згідности і спільности сповняють свою роботу в напрямі безперивного відживлювання організму чоловіка і утримування його життя.

Щоби удержати своє фізичне існування, чоловік мусить постійно засилюватися всяким кормом, водою і повітрям, та мусить черпати життедайну енергію з лучів світла і тепла сонця.

З хемічних частин і злуки кормів, води і повітря — при діланню так званих органів травління, твориться кров.

Артеріями і жилами кров доходить до всіх частин людського організму. Вона кормить наше тіло в цілім його обємі, і в цей спосіб удержує і укріплює наше життя і здоровя.

Тільки тоді чоловік чується здоровий і сильний, коли всі органи його фізичного устрою належно сповняють свої природні функції.

Одначе коли хемічні процеси відживлювання нашого тіла не відбуваються в належний спосіб, тоді в людськім організмі повстають забурення всілякого роду.

Такі забурення і неправильности в організмі чоловіка, наука означає всякими назвами різних хоріб і недомагань.

Однак треба памятати, що всякі хоробливі симптоми (ознаки), як: болі голови, болі і колення в плечах, руках або ногах, надмірне биття серця, тяжкий віддих, недомагання жолудка, нирок, міхуря або кишок, шум в ушах, ослаблення зору, брак апетиту до їди, безсонність, отяжлість, і загальне ослаблення, а також різні неправильности, специяльно у жінок — це все знаки, якими сама Природа остерігає чоловіка, що життєві процеси внутрі нашого організму не відбуваються в порядку.

В таких случаях — наука, що послугується природними методами, в першій мірі старається розпізнати головну причину, яка собою викликала злі процеси в людськім організмі, а відтак старається — також в спосіб природний — довести ті процеси до правильного ділання, щоби хорому чоловікови привернути здоровя.

Бо виходить з основи цеї неопрокиненої правди, що всі органи, якими чоловік є наділений з волі і мудрости Сотворителя, є конечно потрібні для життя і доброго здоровя чоловіка; а також з заложення, що як всі людські органи ділають в спільности і в взаємній від себе залежности — забурення, іншими словами — хороби людського організму, можуть бути усунені тільки в незмінній формі колективного ділання всіх частей організму.

Поступаючи по такій провідній лінії, наука, яка послугується природними методами, може вже похвалитися дійсно великими осягненнями і успіхами на ділянці людського здоровля.

Пізнай Себе Самого і Поступай Після Непомильних Прав Природи — це найпевніший дорогосказ в життю для людей здорових і для людей хорих.

(Огол.).

Офісові Години:
від 9-ої рано
до
8-ої вечером

в Неділі і Свята
НА ЗАМОВЛЕННЯ

Dr. Joseph Miller, D. C., Ph. C.

790 Broad St. *cor. Market St.* *Newark, N. J.*

Telephone:
MITCHELL
2-0773

Навіть Найбільше Хорі Не Повинні Тратити Надію

Здоровя Можна Відзискати Також Без Помочі Ліків і Операцій

НЕРАЗ ВЖЕ ПРИ ПЕРШИХ ВІДВИДИНАХ ХОРІ МОЖУТЬ ДІСТАТИ ВАЖНІ ВКАЗІВКИ ДОТИЧНО ЇХ НЕДОМАГАНЬ

В. Л. ТУТЛ, ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ.

Стративши нагло силу в ногах, я опинився в такім положенні, що без куль не міг пройти одного кроку. Рівночасно докучали мені сильні болі в цілім тілі, а мої руки і ноги опухли в суставах.

Я радився безуспішно кількох докторів.

До д-ра Мілера я удався по прочитанні його оголошення в телефонічній книжці.

Поміч, яку мені дав д-р Мілер вже на першій візиті, була така, що кулі, на яких приволікся, я міг оставити в офісі д-ра Мілера, і хотяй дуже повільно, але о власних силах, я повернув до дому.

Я оставав під опікою д-ра Мілера через кілька неділь. Сьогодні чуюся зовсім здоровий і сильний.

Не забуду д-р Мілерови добродійства, яке він мені окозав в тяжкій недузі.

З повною совістю рекомендую д-ра Мілера усім хорим, що потрібують доброї і старанної опіки і помочі.

М. МАРЦЯРЕЛЛА, ІСТ ОРАНДЖ, Н. ДЖ.

Не маю досить слів, щоби виразити подяку д-р Мілерові в Нюарку за виратування життя мойому синові. Хлопчина терпів на жовтачку і через довший час оставав під опікою багатьох докторів, понадто лічився в трьох знаних шпиталях. Був час, що кожного дня мав два або три рази кровотоки і в протязі 5 місяців аплiковано йому три рази трансфузію крови. Остаточно віщувано мойому синові найбільше один рік життя. З рекомендації я довідалася про д-ра Мілера.

Вже по першій візиті у д-ра Мілера я завважала у сина значне поліпшення, а в протязі трьох місяців кровотоки зовсім уступили. Природна метода д-ра Мілера, яка не послугується ніякими ліками, зробила це, що в протязі 15 місяців мій тяжко схорілий син прибрав на вазі 25 фунтів і тепер вже є зовсім здоров. Колиб хто мав які сумніви, я все готова дати всі вияснення в цій мною описаній справі.

ФРАНК РУДОЛЬФ, НЮАРК, Н. ДЖ.

Довгий час мучили мене прикрі болі в плечах і крижах. Я не лежав в ліжку, але постійно терпів, ходячи і працюючи — так, що ціле життя стало мені незносиме. Ходив і радився кількох докторів, короткий час оставався в шпиталі, але без результатів. Доперва метода і опіка д-ра Мілера дала мені пільгу і остаточну поміч в моїх терпіннях.

Тепер чуюся зовсім здоровий і життя представляє для мене вартість і вдоволення.

ДОРА РОМАНОВ, НЮ ЙОРК, Н. Й.

Почуваюся до обовязку висказання моєї вдячности д-рові Мілерові в Нюарку за його совісну працю і оказану велику поміч в моїй хоробі.

Брак нормального віддиху і сильне биття серця, через довгий час мучили мене дуже дітксливо. Завдяки методі д-ра Мілера і його старанній опіці, я вже зовсім позбулася цих прикрих недомагань і чуюся вже зовсім здорова. Також мій чоловік завдячує поворот до здоровя д-рові Мілерові.

Болі в хребті, в задній части голови і в лівій нозі, мучили мого чоловіка безупинно. Приписувані ліки і вприкування до крови, аплiковані докторами — не помагали. Перед пiдданнямся операції, в якій мала бути витята одна нирка, мій чоловік — на щастя удався до д-ра Мілера і завдяки його природній методі і старанній опіці — мій чоловік відзискав здоровя.

Щиро поручаємо д-ра Мілера хорим людям.

ЕТЕЛЬ ДОРФМАН, НЮАРК, Н. ДЖ.

Мене довго мучили ревматичні болі, завороти голови, жолудкові недомагання і ослаблення цілого організму.

Поради докторів і різні ліки не помагали. До д-ра Мілера я зголосився, коли вже ледви на ногах могла держатися.

Під опікою д-ра Мілера і завдяки його природнім методам, я у зглядно недовгім часі позбулася своєї тяжкої хороби і тепер чуюся зовсім здорова.

РЕГНАР ФРЕДЕРІКСЕН, ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ.

У моїм листі хочу висказати мою вдяку за велику поміч, яку я одержав від д-ра Мілера.

Одного дня в зимі, я раптово почав тратити владу в рамени і в руці. Перестрашений цим та не всилі виконувати мою роботу в бизнесі, я ходив за порадою до кількох лікарів. Вкінці знайомі мене справили до д-ра Мілера. По кількох візитах у д-ра Мілера, я вже був в силі порушати пальцями і раменем. По місяці я відзискав цілковиту владу і був в змозі розпочати свою професійну роботу.

ЮЛІЯ ЧАБАК, ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

Кілька років я терпіла на різні недомагання жолудка, болі голови і болі в боці. Радилася докторів, заживала всякі приписувані медицини — без добрих успіхів. Я вже зневірилася і думала, що так буду хорувати до кінця життя. та втрачу здібність до моїх домових робіт. За радою знайомої жінки я удалася до д-ра Мілера. Під його опікою в протязі 6 тижнів я зовсім відзискала здоровя і силу.

Поручаю д-ра Мілера усім хорих, що терплять на подібні недомагання, як мої були.

ЙОСИФИНА СТАХУРСЬКА, БАЙОН, Н. ДЖ.

Ніхто не зможе оцінити працю д-ра Мілера ліпше від мене. Я підупала на здоровлю так, що власними силами не могла порушатися з місця на місце. Багато докторів казали мені, що на мою хоробу дійсно нема ради, та є тільки мала надія на подужання. Завдяки моїй приятельці я довідалася про д-ра Мілера. По кількох тижнях під опікою д-ра Мілера я відзискала сили в такій степені, що всіх моїх знайомих це вправило в подив.

Тому поручаю д-ра Мілера усім хорим жінкам.

КАТЕРИНА ВАШКЕВИЧ, ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Через довший час (3 місяці) я була під опікою д-ра Мілера, і я дуже вдоволена з його сатранної услуги, бо велику поміч оказав мені в моїй хоробі.

Я терпіла на сильні ревматичні болі в ногах, так, що тяжко приходилося мені порушатися з місця на місце. Тепер почуваюся вже зовсім добре.

БРОНИСЛАВ ПУРВІН, НЮАРК, Н. ДЖ.

В 5 останніх роках я почував себе зовсім хорим і зломаним чоловіком. Недомагання жолудка і внутрішні болі, також дуже прикрі болі в правім боці і в крижах затроювали мені життя і перешкаджали в моїй професійній роботі. Я шукав поради у багатьох лікарів, придержувався їхніх вказівок, заживав багато приписуваних мені ліків. Останній доктор-спеціяліст задецидував, що тільки при помочі операції буду міг відзискати здоровя. Мала бути мені линята права нирка і витятий виросток на сліпій кишці. Лікар зажадав мойого підпису, а на мій запит відповів, що кожна операція є получена з ризиком, отже після права, пацієнт обовязаний ствердити на письмі, що з власної волі піддається операції.

Я вагався з моїм підписом. Тяжко приходило мені в молодім віці — з розбитими моїми нервами, кластися на операційний стіл, з якого незнати, як встанеться. В тім часі я вичитав про методу д-ра Мілера і дуже втішився, що є дещо на світі, що зможе мене охоронити перед операційним столом. Сейчас я удався до д-ра Мілера. Я не завівся в моїй надії, бо завдяки методі і старанням д-ра Мілера мої усі недомагання уступили і почуваю себе зовсім здоровим чоловіком. Цим письмом висказую глибоку вдяку д-рові Мілерові за велику річ, яку для мене вчинив.

Моїм завданням є на основі природних метод — помочи хорим людям до відзискання здоровя — через усталення і усунення дійсних причин, які хоробу викликали; і також подати хорим потрібні вказівки, як можуть обезпечити собі добре здоровя на будуче.

DR. J. MILLER, D. C., Ph. C.

При помочі чуткого інструменту Нюрокалометер можна прослідити і доглянути місце лихих процесів в людськім організмі — тим самим пізнається дійсну причину недомагань в системі хорого чоловіка.

Це є велика правда, що вартість здоровя можуть найліпше оцінити такі люде, що здоровя втратили.

Тяжке і понуре є життя без здоровя — та болюча поморока пригнітає ум і душу хорих людей — головно таких, що від довшого часу почуваються хорі, та від других людей чують, або самі думають, що для них вже нема ніякої помочі.

А всежтаки ніхто з хорих людей не має права попадати в зневіру.

Бо навіть з найтяжших слабостей можна назад відзискати здоровя — та все звичайно знайдеться хтось ,що зможе подати хорому помічну руку навіть в найгірших случаях!

Є загально відома річ, що життєва практика та досвід кожного дня дають певні докази про спасенність метод, які в поконуванні людських недомагань основуються на стосуванню всемогучих сил Природи.

Як життя взагалі — здоровя чоловіка є також залежне від невичерпаних сил природних, що криються і ділають в цілости людського орґанізму.

Так звані природні методи поборювання хоріб полягають на побудженню і відсвіженню в орґанізмі чоловіка ужизнюючих сил, в напрямі їх повного і правильного функціонування.

Людське знання і досвід йдуть по лінії точної координації і співділання з елементарною силою всемогучої ПРИРОДИ, яка є одиноким джерелом життя і здоровя чоловіка.

В лихім здоровю, послугуванняся природними методами це спосіб найвідповідніший і в своїх добрих наслідках певний і добрий.

Кожний чоловік, вже по поводу свого існування є управнений до доброго здоровя.

Коли однак у чоловіка відзиваються постійні болі або показуються інші неправильности або хоробливі зміни ,це нічо інше, як знак осторoги, даний ПРИРОДОЮ, що в організмі чоловіка, подібно як в зіпсованім механізмі машини — не все є в порядку.

Отже, чим раньше розпізнається дійсну причину недомагання і зло усунеться, тим скорше чоловік відзиске здоровя.

Нераз уже перша візита має для хорого рішаюче значіння.

Письма подяки від хорих людей, що користали з моєї опіки, говорять самі за себе. Оригінальні копії цих листів, у правній формі стверджені, на жадання, будуть показані.

DR. JOSEPH MILLER, D. C. Ph. C.

790 BROAD ST., cor. Market St., NEWARK, N. J.

МІХАЛ КАПЕЛЬ, НЮАРК, Н. ДЖ.

Я чоловік у силі віку, однак безупинні болі голови, болі в ногах і плечах, недомагання жолудка, упертий кашель і безсонні ночі так дуже надшарпали моє здоровя, що я стратив охоту до життя і думав, що для мене нема вже рятунку. Лікарі приписували мені ріжні ліки, поза тим одні радили мені йти до шпиталю, інші бачили одинокий рятунок для мене в операції. Вкінці я попав у цiковиту зневіру щодо усього і мучився з дня на день.

Коли я довідався про д-ра Мілера, я зголосився до нього з останньою одробиною надії. Однак це була для мене щаслива хвиля.

Я остався під старанною опікою д-ра Мілера і вже від самого початку я завважав дійсне поліпшення в моїм здоровю. Нині чуюся зовсім здоровий і сильний — усі давні недомагання уступили і починаю нове життя.

Тому сердечно дякую д-рові Мілерові за його старання. Також я йому дуже вдячний за цінні поучення і вказівки — про які давніше від нікого не чув — як поступати в будучности, щоби удержатися при добрім здоровю.

ЮЛІЯ КАЦЕР, НЮ ЙОРК, Н. Й.

Від довшого часу я терпіла на внутрішні болі, які вкінці довели мене до цілковитого нервового розстрою. Без результату я шукала помочі у багатьох докторів.

Доперва завдяки старанній опіці д-ра Мілера і його природним методам я узискала дійсну поправу в моїм здоровю.

Щоби висказати свою подяку, пишу цей лист в надії, що по моїм добрім досвіді і інші хорі люди скористають з знаменитої услуги д-ра Мілера.

КАТЕРИНА БОЖЕК, ФОЛ РІВЕР, МАСС.

Цілими роками я хорувала на ріжні жолудкові недомагання, болі в крижах, при тім я була зовсім нервово розстроена і чула ослаблення в цілім тілі. Ходила до докторів, заживала усякі лікарства — однак постійної полекші я не знайшла. Коли мені порадили піддатися операції, я удалася ще до д-ра Мілера. Завдяки методам д-ра Мілера я відзискала здоровя, чуюся зовсім добре і раджу хорим жінкам, щоби рівнож шукали помочі у д-ра Мілера, бо коли методи д-ра Мілера мені помогли, то і іншим поможуть.

АРТУР ЛЮППЕ, ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ.

Я не був хорий в дійснім того слова значінню, однак часто я мав завороти голови, чув себе обезсилений і утомлений так, що відчував нехіть до життя. Знайомі мені радили удатися до д-ра Мілера.

На природні методи, я задивлявся критично, подібно, як інші люде. Одначе вже по перших відвидинах у д-ра Мілера я почувся значно ліпше. Дальше я довідався про різні, на око неважні, дрібні річи, які однак в практичнім життю мають велику вагу для удержання доброго здоровя. Я не тільки відзиськав силу і здоровя, але також навчився багато річей, на які давніше цілком не звертав ваги.

Годжуся на оповіщення змісту мойого письма, щоб цим способом іншим хорим людям послужити доброю радою.

ФІЛОМЕНА ТРОПЕАН, ОРАНДЖ, Н. ДЖ.

Висказую д-рові Мілерові щиру подяку за велику прислугу в ділі мойого виздоровіння.

Часто я западала на ріжні недомагання, жінкам властиві. Доктори лікували мене в ріжний спосіб і посилали на операцію. Завдяки природній методі і старанням д-ра Мілера в недовгім часі я позбулася давних недомагань і почуваюся зовсім здоровою і нормальною жінкою.

РОЗАЛІЯ КОВАЛЬСКА, НЮАРК, Н. ДЖ.

Я хорувала через довгий час і лікувалася у кількох докторів — однак все без добрих результатів. На моє щастя я вкінці удалася до д-ра Мілера, та сьогодні чуюся така весела і щаслива, що всім хорим раджу від серця, щоби шукали для себе ради і опіки у д-ра Мілера.

Бо дійсно бракує мені слів, щоби висказати мою щиру вдяку д-рови Мілерови за його працю, якій завдячую поворот до здоровя.

Я, що до недавна чулася зовсім хорою і зломаною жінкою — сьогодні почуваю себе знаменито і інакше тепер мені світ представляється.

Тим жінкам, що є хорі, раджу щиро, щоб удалися до д-ра Мілера і вони колись подякують мені за добру раду.

А д-рови Мілерови бажаю, щоб Бог йому далі помагав в його праці.

Я є звичайна жінка, тому пишу попросто, як вмію і що чую, однак мої слова є правдиві і щирі.

МАРІЯ МУХА, КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Моя недуга була перестаріла і скомплікована, так, що я вже втратила надію, чи зможу коли з неї вилікуватися.

Довгий час я безупинно терпіла на сильні болі голови, недомагання жолудка і кишок. Крім порад, яких я засягала у багатьох докторів, я відбула спеціяльну подорож до Европи, в пошукуванні за втраченим здоровям. Однак все без успіху.

Розуміється, що в таких моїх обставинах, я також не з повною вірою рішилася шукати помочі у д-ра Мілера. На моє власне здивовання однак — я вже вкоротці під опікою д-ра Мілера почала приходити до сил і почула велику полекшу в моїм давнім терпінні. Тепер почуваюся вже зовсім здорова.

Всім хорим поручаю д-ра Мілера.

ДЖАН КАНАВАЛ, САВТ РІВЕР, Н. ДЖ.

Висказую мою глибоку подяку д-рови Мілерови за його старання і опіку, які були рішаючі в усуненні моєї прикрої недуги. Я відзиськав здоровя вже по тритижневім користанню з услуг д-ра Мілера.

Можу отже щиро поручити д-ра Мілера і його методи хорим людям.

МАТВІЙ МОТИКА, ВАЛІНГТОН, Н. ДЖ.

Мій син був хорий поповоду внутрішних боляків в кишках. Син був під опікою д-ра Мілера через 4 місяці, і від цего часу всі ознаки його давньої недуги уступили і він почувається цілком здоровий.

Тому кожному хорому можу совісно поручити д-ра Мілера.

ЕВГЕН МОКЕРТ, НЮАРК, Н. ДЖ.

Від довгого часу дошкуляли мені болі в хребті, плечах і ногах — часами — так прикрі і вперті, що я не був в силі сповняти мою працю. Доктори називали мою хоробу — іменем ломбаґо і сіятика.

Як моє терпіння дійшло до верху — я удався до д-ра Мілера. Через три місяці я оставав під опікою д-ра Мілера піддаючися його природним методам та докладно виповнюючи всі його вказівки, дотично мойого способу життя.

Від самого початку я почув значну полекшу — тепер не відчуваю вже ніяких болів і почуваюся здоровий, як давніше перед недугою.

Дякую сердечно д-рови Мілерови за його старанну опіку і поміч і буду його рекомендувати моїм знайомим і сусідам.

В. ХОМІЦЬКИЙ, ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ.

Через 3 роки я терпів дуже докучливі болі в правім боці і в лівій нозі. Я уживав ріжних медицин — однак болі не уступали.

Під опікою д-ра Мілера — через 5 тижнів, мої болі зовсім уступили і чуюся тепер зовсім здоровим чоловіком.

Тому щиро рекомендую д-ра Мілера, хорим, що потребують вмілої і доброї опіки. (Огол.).

МІЛІОНИ РОБІТНИКІВ ОБЕРІГАЮТЬСЯ ЗАКОНОМ ПРО ЗАРОБІТНУ ПЛАТНЮ І ГОДИНИ ПРАЦІ

(Це друга з серії статей відносно закону про заробітну платню й години праці).

Подібно до одягу біблійного Йосипа, демократія уявляє з себе „барвисті шати". В Америці ці шати ткалися з гордих традицій та розумного законодавства.

Американський нарід вірить в необхідність справедливого та гідного рівня життя. Ця віра була підтримана та посилена багатьома законами Конгресу Злучених Держав, члени якого є безпосередніми представниками всього народу.

Визначним серед тих законів є закон про Справедливу Оплату Праці („Фейр Лейбор Стандардс Ект"). Цей закон більш відомий під назвою Федерального Закону про Заробітну Платню та Години Праці. Згідно з тим законом, робітники, що заняті в міжстейтових торговельних підприємствах або на фабриках, що виробляють товари для міжстейтової торговлі, повинні діставати щонайменше 30 центів за годину праці. За додаткову працю поверх 40 годин тижнево, мають діставати в півтора рази більше. Виключення з цього закону можуть робитися тільки в особливих випадках.

Таким чином, згідно з постановами закону найменша заробітна платня за 40 годин праці на тиждень має бути $12. Не надто багато для цеї країни в теперішні часи, це правда, але цей закон значно збільшив заробітну платню багатьом тисячам робітників, які діставали менше. Зарібна платня деяких робітників збільшилася в двічі, або тричі, даючи змогу ліпше дбати за здоровля та ліпше відживлятися.

Нема точних відомостей про число робітників, які в наслідок закону дістали підвищення платні, але на тепер цим законом охороняються майже 17,000,000 робітників по цілій країні. Згідно з дослідом Бюра Робітничої Статистики Злучених Держав, за тиждень від 15. квітня 1939 року, виявлено, що біля 650,000 робітників в індустріях, покритих законом, діставали менше як 30 центів за годину праці. Закон про мінімальну оплату праці став діючим з 24. жовтня 1939. року. З тих 650,000 робітників 100,000 були заняті в лісовій індустрії, 50,000 в бавовняній індустрії, 30,000 при плетенню, 65,000 при одяговій індустрії та 20,000 в шевській індустрії. Інші досліди виявили, що проте ще велика ґрупа сезонових робітників, яких 150,000, що працювали при пакованню та консервованню свіжих овочів та ярини, також діставали менше ніж 30 центів за годину праці. Серед тих робітників багато було тут роджених, інші приїхали зпоза моря.

У вищеподаних числах не зараховано великої кількости робітників, які діставали не погану оплату праці, але які скористали з постанови закона про оплату праці поверх 40 годин на тиждень в півтора разів. Також не зараховані більше міліона робітників, які дістали підвищення платні особливим розпорядженням для деяких індустрій про збільшення оплати поверх 30 центів на годину. Якщо брати в рахунок родини робітників, які дістали підвищення платні, то можна сказати, що з Закону про Заробітну Платню та Години Праці скористало багато міліонів осіб, родичі й діти, які тепер мають ліпші умови життя.

З цього закону користають всі, без ріжниці раси чи місця замешкання. Закон цей не знає поділу згідно з кольором обличчя. Хінські робітники, які працюють в Сан Франциско, французи з Канади, що є на лісових працях в стейті Мейн, еспанці, які працюють на тютюнових фабриках в Джексонвил, Флорида, — всі є під захистом цього закону.

Аби ліпше бачити, яке значіння має цей захист, візьмім для прикладу випадок на одній фабриці цигар в Джексонвилі, що є найбільшою фабрикою того роду в світі. На тій фабриці працювало поверх 3,000 робітників, коли її відвідав представник уряду. Контроля виявила, що заряд фабрики невповні дотримувався постанов закону про мінімальну оплату праці та про оплату додаткових годин в півтора рази. В наслідок того 3,227 робітників мали дістати додаткову оплату, що разом виносила майже $75,000. Це число долярів уявляло з себе ріжницю поміж виплаченими грішми робітникам і тими, що вони повинні були дістати згідно з постановами закону. Компанія була змушена виплатити робітникам все, що їм належалося. 14,000 долярів дістали нігри, які там працювали.

Один робітник дістав чек на суму $654.47. Він міг заплатити з тих грошей лікареви за операцію жінки. Інші робітники повиплачували свої старі борги. Один спромігся завдяки цим грошам вставити собі зуби, що так потребував. Пощастило і лікарям — були заплачені медичні послуги при народженні 64 дітей тільки в одному місті. Звичайно, скористали з того і крамниці. Один власник крамниці з одягом казав: „Це зовсім як перед Різдвом, навіть ліпше".

Один робітник і його жінка дістали чеки тоді, як були біля постелі вмираючої матери. Цими грішми вони могли заплатити видатки подорожі до матери і видатки похорону.

Це було в 1939 році. Тепер, коли робітники дістають додаткові гроші, вони часто вкладають значну частину їх у воєнні бонди. Алва Геслер, нічний вартовий в лісовій кампанії в Індіяні, дістав належних йому додаткових $3,100.75. Він працював 48 годин на тиждень і діставав $14, потім $15 на тиждень.

Коли його спитали, як він думає розпорядитися своїми грішми, він сказав: „Я внесу значну частину на оплату боргу за дім, що недавно купив, заплачу старі борги, а решту покладу в найбільш корисне діло — в закуп Воєнних Бондів". Він є німецько-ірляндського роду.

Правда, це є винятковий випадок, коли була уплачена така сума грошей, але відповідь Геслера є типова, вона виявляє почування робітників цеї країни. Всі вони — чоловіки і жінки цінять високо тяжко здобуту свободу. Для цих міліонів заробітчан слово демократія є символом свободи, гідного рівня життя під керівництвом розумного уряду.

(Третя стаття з цієї серії появиться незабаром. Подає їх Бюро Воєнних Інформацій).

ІНСТИТУТ ҐЕЛОПА ВИКАЗУЄ ПЕРЕВАГУ ПРИХИЛЬНИКІВ ДЮЇ.

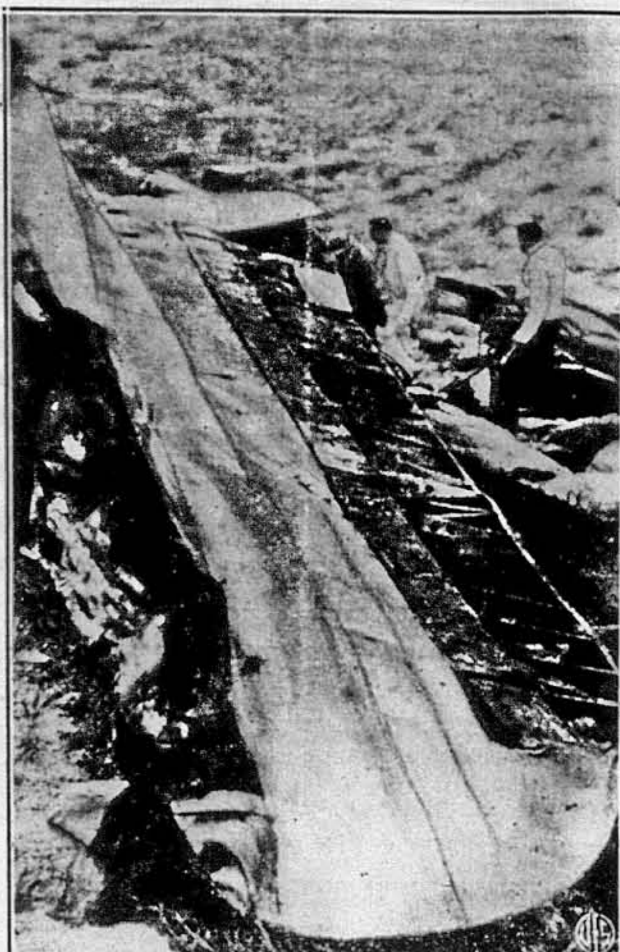
Уже треті розпити серед виборців стейту Ню Йорк розвів Американський Інститут Публичної Опінії, що від свого начальника звичайно називається Інститутом Ґелопа, і цим разом знову виказав, що таки найбільше прихильників у стейті має републиканський кандидат на уряд ґубернатора, Томас Е. Дюї.

За заподаннями цього Інституту, 11 днів перед виборами за Дюїм заявилося 51% виборців, кандидатом Демократичної Партії, Бенетом, 41%, а за кандидатом Американської Партії Праці всего 8%.

З порівнання третього розпиту з попередніми двома розпитами виходить, що кандидат Американської Партії Праці втратив дещо прихильників і ці прихильники перейшли відай на бік Бенета, і через те перший має дещо менше, а другий дещо більше голосів. Одначе Дюї держиться все таки в тій самій силі й має більшість виборців за собою.

„ПРАВДА" ПРО НІМЕЦЬКІ ВТРАТИ.

МОСКВА. — Редактор совєтської „Правди" пише про німецькі втрати на совєтськім фронті. Каже, що Німеччина втратила в війні з Советами 10,000,000 вояків, враховуючи тут вбитих, ранених і полонених.

12 ОСІБ ЗГИНУЛО ПІДЧАС ЦЕЇ КАТАСТРОФИ. — Коло Пам Спрінгз, у Каліфорнії, розбився літак. 12 осіб згинуло на місці. На світлині: урядники американської армії оглядають останки літака.

НОВІ РОДИ ДОМІВ

Війна, що робить справжній переворот у багатьох вітках господарства, діткнулася нарешті й будови людського схоронища. Як на інших ділянках, так і на цій, вона викликала передовсім недостачу певних матеріялів, що йдуть на інші, воєнні, цілі, які в даний мент являються першою потребою краю. Вона викликала недостачу робочих рук, а тим самим заставила людей робити річи, які ощаджують людську працю.

Одним з перших наслідків цеї ситуації в будівлянім промислі є зріст уживання суроґатів будівляних матеріялів. Як почало неставати заліза й дерева, стали будівничі вживати замісць них шкла й інших пластичних матеріялів, ґіпсу, черепа й інших глиняних продуктів. Уживання суроґатів дійшло до того, що як кажуть деякі будівничі, тепер можна вибудувати дім, уживаючи тільки 10 процентів того дерева й заліза, що його вживано до будови дому давніше.

Вперше ці нові способи будови домів применено при будові домів для воєнних робітників. Як відомо, воєнні роботи вимагали часто від робітників покидання свого мешкання та переходу в іншу околицю. В таких околицях часто не було мешкань зовсім або була їх лише обмежена скількість. Треба було будувати нові доми на поспіху, бо інакше робітники зчасом покинули би воєнні промисли.

Перший проєкт будови робітничих домів на більшу скалю бачив Вашинґтон. За ним пішли Болтимор, Норфовк, Портсмут, Нюпорт Нюз і Дітройт. У багатьох випадках думку для вживання субститутів піддали будівлі воєнних фабрик та воєнних фортифікацій.

Ось кілька примірів уживання нових продуктів замісць старих матеріялів:

Для ведення ґазу, течій, ба навіть електричного струму, вживається тепер не рур зо заліза або іншого металю, а рур зо шкла або якоїсь іншої пластичної маси. Металю в таких випадках уживається тільки для сполуки рур. У тому зглядi зроблено такий поступ, що, підчас коли досі неметалевих рур уживається до ведення води й ґазу в самому домі, тепер починають уже думати про спроваджування такими рурами ґазу й води з головної рури на дорозі до дому.

На ринку вже появилися купальняні ванни та кухонні „синки", зроблені з матеріялів, яких уряд не зареквірував на воєнні потреби. Вони незадовго будуть заступати те начиння, зроблене з лятого або витисканого заліза. Купальняні ванни наприклад роблять з цементу, а кухонні „синки" з піску й цементу.

Високо розвиненим новим продуктом є новий тип печей. Тепло продукується спаленням вугля, ґазу, або олію. Піч міститься на першому поверсі. Горяче повітря перепихається через дім при помочі малого ссучого вітряка, що находиться під дахом.

Огрівачів води, зроблених з металю, міді, мосяжу або сталі, вже нема. Але огрівачі води можна дістати. Зроблені вони з рур з найрексового шкла та заслони зо волокнистого шкла.

Електричні заморозники заступають тепер ледівнями, зробленими з твердого дерева, котрі по війні буде можна легко заступити на електричні.

Не можна вже дістати мосяжних плиток для електричних ґузиків і тепер на ринку появилися замісць них нові, зроблені з порцеляни, шкла або черепа. Декотрі з них навіть подобаються людям більше, ніж старі, бо мають кращі коліри.

Навіть при виставлюванні зовнішної шкаралупи будинку вживається щораз менше дерева й заліза. Деякі будівничі кажуть, що вживання цих основних матеріялів можна зредукувати на 90 процентів, заступаючи їх суроґатами. Зовнішні стіни робиться з порожних усередині цементових бльоків, інсуляційних дощок, цегол або черепів. Внутрішні стіни будується з черепа, ґіпсових дощок, волокнистих дощок або пластичних дощок.

Чи коштує такий дім більше, ніж дім, зроблений з дерева? Це залежить від того, який матеріял ужито. У деяких випадках зріст коштів не переносить 5 процентів.

За цими новими течіями в будівництві слідкує уважно федеральний уряд. При раді воєнної продукції створено навіть осібне бюро порад, котре за те й дбає, щоби находити для промислу нові матеріяли на місце давніх, що тепер забрані на воєнний вжиток.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ЮТИКА, Н. Й.

Українські виборці в горішній части стейту Ню Йорк стрічають Дюї.

У вівторок, 20. жовтня, група українських виборців з міста Ютики й околиці стрінули в тому місті Томаса Е. Дюї, кандидата Републиканської Партії на уряд ґубернатора стейту Ню Йорк. Делеґація складалася з кільканацяти осіб під проводом американського адвоката українського роду, гр. В. Андрушка, що має адвокатську канцелярію в Ютиці. Гр. Андрушин, представив делеґацію в театрі, в котрім відбувалося виборче віче за Дюї.

Того самого дня сполудня В. Андрушин представив Томасові Дюї ще одну групу українських виборців у місті Геркімері.

Обі групи мали нагоду запізнатися особисто з кандидатом Републиканської Партії на найвищий уряд стейту і в розмові з ним пізнали в ньому чоловіка, живо зацікавленого всіми життєвими проблємами звичайних мешканців стейту. Його увагу звернув спеціяльно факт, що в групі в Ютиці було багато жінок: цей факт переконав кандидата про політичне вироблення українського жіноцтва.

—о—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Пошануймо гідно наших синів - вояків.

День 1. листопаду буде для українців з Ню Йорку і околиці цього року знаменним днем ще й тому, що в тому дні віддамо спеціяльну пошану нашим синам, що як вояки пішли боронити нашу американську землю й наші американські ідеали. Колиж до цього додамо почування, які зроджуються в серцях тих, що є українського роду, коли згадується за Перший Листопад, то думаємо, що цього достаточно, щоб Свято влаштоване Комітетом 26 Окружних Відділів У. Н. Союзу в Вашинґтон Ірвінґ Гай Скул випало величаво як щодо числа присутніх, так і взнеслого духа. Щоб так сталось, треба усім Союзовцям виступити як один, як одна велика родина, щоб гідно звеличати наших синів-вояків і наші ідеї, за які ті вояки боряться. Не повинно забракнути на тому Святі теж і тих наших громадян, що вірні тим ідеям. Надіємось, що так дійсно буде, та що наступна неділя скріпить нас усіх на дусі й силі.

Михайло Беля.

—о—

АСТОРІЯ, Л. АЙ.

З забави на гуманітарні цілі.

Вертаючи вечером 17. жовтня з Ню Йорку, вступив я з привички, до домівки Клюбу і здивувався, що не зважаючи на дощеву пору — саля була повна гостей, своїх і посторонніх. Довідуюся, що це „срібне весілля" п. Олекси Бродина і подруги, брата п. Івана Бродина, містопредсідника Клюбу. Ось та „несподівана" родинна забава була получена, так би сказати; з концертом, бо відспівав цілу низку композицій п. Михайло Джуґала, „бруклинський Карузо", що дійсно гарно співає, а приґравав до забави наш скрипак п. М. Сербенський з Ню Йорку. Акомпанювала Маруся Джуґала і панна Віра Лесняк. На піяні відіграла сольо панна Маруся Джуґайло, як теж грама панна Віра Лесняк, між іншим теж і українську композицію. Усім виконавцям, зокрема п. Джуґалі, гості не щадили рясних оплесків. Попри добру забаву, музику і спів та промови, товстместер п. Г. Боєчко пригадав ще і за те, що треба памятати, що ми у війні. Таким чином зібрано $31.30. З того призначено $12 на Червоний Хрест, а $12 на Юсо. Збіркою занявся п. Джуґала. Зложили по $2: Олекса Бродин, пані Ярема, І. Ґрут, п. Макаренко. По $1: В. Бродин, Г. Боєчко, Зивань, Татуняк, панна Лесняк, Лут, І. Гришко, Телень, М. Маюк, І. Валіґунда, Демчук, Андрушин, В. Брацин, Незнаний, М. Джуґайло, Н. Бродин, М. Бродин, М. Бандровський, М. Лазорик, а решту дрібними.

М. Беля.

—•—

БОСТОН, МАСС.

Памятаймо за святочні дарунки для наших вояків.

Життя в наших грмадах прибрало іншого вигляду. Нема балів і забав, бо нема родини, щоб хтось не був в армії, чи в фльоті. Остали самі дівчата і згадують, хто за нареченим, а хто за братом. Але не дармують. „Дочки України", що давніше стільки зробили для поширення слави українському імені своїми виступами перед американцями, тепер збирають для А. Ч. Хреста, Юсо, чи помагають у розпродажі воєнних бондів і стемпсів. Знову тепер, з нагоди наближаючихся свят Різдва, рішили зробити нашим хлопцям-воякам несподіванку, зокрема тим, що є членами укр. прав. парохії й відділу У. Н. Союзу. На дарунки для вояків уже мають $100 і далі збирають, а хіба ніхто не пожалує жертви на таку добру ціль. Дівчата мають сходини що середи вечером у галі укр. прав. церкви і там готовлять пакунки. Інші дівчата, що не належать ще до Клюбу „Дочки України", повинні тепер вписатись і допомагати їм у тій американській роботі, що теж допомагає нашому краєви в боротьбі з аґресорами. У провові „Дочок України" є пані Софія Давид і Анна Виноградник, а далі: Анна Щафранська, Катруся Золочівська, Маруся Золочівська, Олена Довганьчук, Ольга Бойко, Анна Попович. Всі вони є в церковнім Хорі й Американськім Кружку і відомі з активности.

Н. Давискиба.

—о—

ГЕМТРЕМК, МИШ.

До ювилею десятиліття 26. відділу С. У. А.

В 1933 рці зорґанізовано 26. Відділ Союзу Українок Америки, щоб таким чином причинитись до більшого оживлення нашої Гемтремської громади. Тепер минуло від цього часу 10 років. Закладаючи жіночу орґанізацію, ми бажали зробити жінку активнішою, дати їй нагоду виявити свої спосібности в праці для загального добра. Відділ взявся відразу за освідомлюючу працю. Дбав, щоб в першу чергу якнайбільше жінок прочитало історію України та твори визначних українських письменниць і письменників, як теж, щоб жінки читали тутешню і старокраєву пресу. Так повстали ріжні вечірки з відчитами на ріжні теми. Відчити одержувано з централі СУА, а потім самі членкині підготовлялись до рефератів. Це була культурна праця, через яку зросло число свідомого жіноцтва. За сім місяців орґанізаційної праці можна було вже влаштувати самими жіночими силами концерт в память бл. п. Ольги Басараб, на якому виголосила реферат пані Катерина Яремчук, фін. секретарка. Це було в Гемтремк перший раз, що жінка виступила з головною промовою. Воно було доказом, до чого доводить орґанізація. Далі Відділ 26. майже вперше видвигнув святкування „Свята Книжки" в місяці жовтні, а було це 1933 року. Свято випало дуже поважно і зєднало для жіноцтва в громаді загальне признання. Нині цей Відділ є поважним чинником в народнім життю Гемтремської громади і в Дітройті. Коли до цього додамо ще й ті поважні збірки на ріжні народні й гуманітарні цілі в краю і Америці, які відділ переводив, то можна сказати, що можна бути жінкам гордими з цеї праці. І тому концерт, який дня 8. листопаду, цей відділ влаштовує з нагоди 10-літнього ювилею, певно стягне багато прихильників народньої праці. Тим більше, що програма буде знаменита, бо виступлять найліпші артистичні сили, Хор „Думка" і Хор ім. І. Котляревського. Він певно додасть нам усім, а зокрема жінкам, нової сили до нової праці, якої треба буде багато, бо наш край у тяжкій війні.

Катерина Хомяк.

ПОЧАСТУНОК ДЛЯ ВОРОЖИХ ГРОМАДЯН. — Американські маринарі подають папіроси, зупу й тіскочка японським бранцям, що працюють на острові Ґвадалканалі. Японці це не вояки, а цивільні будівляні робітники, які працювали при будові летничого майдану в Лунґа, коли туди прибули американські маринарі. Кожному з них дають по 10 американських папіросів денно.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Й. К., Ню Йорк, Н. Й. — Нажаль, є такі, що називають себе „демократами" і роздавалиб на всі боки українські землі. З тим треба боротись розумними арґументами. Добре в таких випадках написати до такої людини як та, про яку згадуєте, чемного листа з арґументами, що виказувалиб її помилковість. Вам це тяжко зробити, але це моглиб робити інші, зокрема ті, що тут родились, якби про таке дбали. Тут добре брати собі приклад з американських жидів, що завжди дбають про те, щоб відбивати всяку ворожу пропаґанду, чи навіть і те, де хтось з доброї волі сказав чи написав щось таке, що іде на шкоду жидам, а вони вважають це несправедливим чи неправдивим.

НАРАДИ РУЗВЕЛТА З КОМАНДАНТАМИ ФЛЬОТИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт мав наради з головним командантом американської фльоти, адміралом Кінґом, як теж наради з шефом свойого штабу, адміралом Леґієм. По конференції журналістам не подано ніякого пояснення. В достовірних колах говорять що наради покривали ситуацію існуючу на Тихім океані.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 1. листопаду, в гали церковній, 34 Біч улиця, в годині 3. пополудні. Взиваємо всіх членів, щоби прийшли на час. Кожний член і членкия обовязані взяти одну книжечку за щасливим нумером на $25.00 бонд. Маємо теж інші справи до вирішення. Довжники вирівнайте свій довг, щоб вас не суспендувати. Ті члени, що мають позичку, мають платити процент; секретар кожному на зборах доручить. — М. Галькевич, секр.

ТАРЗАН, ч. 659. Скок у небезпеку.

Маючи нашийник Даріни в руках, Тарзан почав шукати за каменем, при помочи якого можна булоб перемінити той нашийник на гачок на риби.

Але скоро він переконався, що каменя на тім побережжі важко знайти, бо все покрите грубою верствою намулу, піску і землі.

Він повернувся до води, в надії, що на дні води знайде якийсь камінь. Щойно на глибшій воді йому дійсно вдалось знайти на дні невеликий камінець.

Не роздумуючи довго він дав нурка у воду, щоб той камінець підняти, та використати його як молоток при своїй новій роботі.